

Allergie voor insecten

Een steek van een insect levert over het algemeen weinig problemen op. Het kan hinderlijk zijn door jeuk, pijn of zelfs een locale ontsteking, maar is zelden gevaarlijk. Bij een enkeling levert een steek van bepaalde insecten als wesp, bij en/of hommelmee meer klachten op. Op deze pagina worden deze klachten en de bijbehorende maatregelen besproken.

De forse locale reactie

Na een steek door wesp, bij of hommelmee volgt meestal een zwelling op de plaats van de steek. Deze zogenoemde locale zwelling kan gepaard gaan met pijn. Soms wordt een dergelijke zwelling in de loop van enkele uren tot een dag zeer fors. De zwelling kan zich dan bijvoorbeeld uitbreiden over de hele hand en/of onderarm. Dit wordt een forse locale reactie genoemd. Op zich is deze reactie niet gevaarlijk. Ook is er bij een volgende steek géén verhoogde kans op een ernstiger (zogenoemde "algemene") reactie. Immunotherapie (desensibilisatiekuur) is dan ook niet nodig. De klachten kunnen worden bestreden door middel van koelen (bijv. ijspakking), ontstekingsremmers (NSAID) en in een enkel geval een Prednisonkuur.

De algemene reactie

Deze reactie wordt ook wel systemische reactie of anafylactische reactie genoemd. We onderscheiden 4 graden:

Graad 1: Jeuk, roodheid en/of galbulten over het gehele lichaam, gevoel van onrust.

Graad 2: Zwelling van lippen, ogen, oren, handen, voeten en/of geslachtsdelen, misselijk, braken, buikpijn, diarree, licht in het hoofd, drukkend gevoel op de borst.

Graad 3: Moeite met slikken, hese stem, onduidelijk praten, kortademig, piepen, gierende ademhaling.

Graad 4: Lage bloeddruk, hartritme stoornissen, urine en/of ontlasting laten lopen, bewusteloos raken, blauwe lippen, neus, vingers en/of tenen.

Bij mensen die een reactie op een wesp, bij of hommelmee hebben gekregen, die valt onder graad 2, 3 of 4, is immunotherapie (desensibilisatiekuur) de behandeling van 1e keuze. Hierbij wordt iemand door middel van injecties met gezuiverd insectengif minder gevoelig gemaakt voor het gif van wesp, bij of hommelmee. Deze injecties worden eerst wekelijks gegeven, later maandelijks. Een dergelijke kuur duurt minimaal 3 en maximaal 5 jaar.

De behandeling van iemand die een graad 1 reactie heeft gehad, hangt van een aantal factoren af. Het kan zijn dat behandeld gaat worden met immunotherapie of dat gekozen wordt voor het meegeven van een zogenaamde noodset. Dit hangt bijvoorbeeld af van de kans op herhaling van een steek (een hovenier heeft meer kans dan iemand die op kantoor werkt) en eventuele bijkomende ziektes en/of medicatiegebruik. De keuze voor een noodset of immunotherapie wordt samen met de behandelend arts gemaakt.

De noodset

Een noodset bestaat uit 2 delen, een adrenaline noodpen en antihistaminetabletten. Een adrenaline noodpen is een voorgevulde injectiespuit, waarmee u zichzelf kunt behandelen in het geval van een ernstige reactie op een steek van wesp, bij of hommelmee. Een antihistaminetablet gaat ook de klachten van een allergische reactie tegen maar werkt minder snel dan adrenaline. Uw arts zal u vertellen wanneer u de adrenaline noodpen moet gebruiken en/of de antihistaminetablet. Soms worden ook corticosteroiden aan deze noodset

toegevoegd, bijvoorbeeld als iemand een reis maakt waarbij medische hulp niet snel voorhanden is.

LET OP: als u de adrenaline noodpen heeft gebruikt, moet u **ook direct** een arts waarschuwen!

Wat kunt u doen om een steek te voorkomen?

Een steek van wesp, bij of hommelmel is uiteraard nooit helemaal te voorkomen. U kunt wel een aantal maatregelen nemen om de kans op een steek zo klein mogelijk te maken zoals niet buiten eten of drinken, niet direct uit een blikje drinken maar via een rietje en activiteiten als fruit plukken of tuinieren vermijden.

Andere maatregelen zijn bijvoorbeeld niet blootsvoets lopen, niet buiten sporten, met name niet indien de outfit veel huid onbedekt laat of als de sport erg inspannend is en u met open mond ademhaalt, niet in de buurt van een bijenkorf staan als honing verzamelt wordt, wespennesten laten verwijderen door de gemeente, horren plaatsen voor ramen en deuren, geen parfum dragen en uzelf en de kleding wassen met ongeparfumeerde producten

Wat te doen als u toch gestoken bent?

Als de angel in de huid zit, deze er als het ware uit 'strijken'. Eventueel kunt het gif er uitzuigen met een speciaal pompje dat te koop is bij de apotheek.

Direct de steekplaats koelen met bijv. een ijspakking.

Gaat het toch zwellen, dan kunt u een aspirine slikken om de klachten te verminderen.

Als de klachten van zwelling zeer hinderlijk zijn kan uw huisarts u eventueel een zalf voorschrijven (corticosteroidzalf) of een prednisonkuur geven.

LET OP: deze maatregelen gelden alléén voor mensen zonder allergie en mensen met een forse locale reactie! Mensen met een allergie graad 1, 2, 3 en 4 voor wesp, bij of hommelmel dienen de afspraken te volgen die zij met hun arts gemaakt hebben!